

Wycinka drzew a ochrona gatunkowa

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

M. Rusin

W obowiązującym stanie prawnym ochrona drzew, krzewów i zieleni mieści się w ochronie przyrody.

art. 2 ustawy z 4 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 1614),

- Art. 2. 1. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na **zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu** oraz **odnawianiu** zasobów, tworów i składników przyrody:
  - 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
  - 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
  - 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
  - 4) siedlisk przyrodniczych;
  - 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
  - 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
  - 7) krajobrazu;
  - 8) zieleni w miastach i wsiach,
  - 9) zadrzewień

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Ochrona drzew, krzewów i zieleni jest ochroną wielowymiarową, przekraczającą ramy rozdziału 4 „Ochrona terenów zieleni i zadrzewień” obowiązującej ustawy o ochronie przyrody.

- *ochrona zieleni i zadrzewień w miastach i wsiach (art. 2 ust. 1 pkt 8 i 9 oraz ust. 2 pkt 5) została wyodrębniona jako odrębny dział ochrony przyrody,*
- *drzewa i krzewy stanowią elementy krajobrazu (art. 2 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 2 pkt 5), wobec czego podlegają ochronie, tak jak inne elementy krajobrazu,*
- *mogą być objęte ochroną gatunkową (art. 2 ust. 1 pkt 2), czyli podlegają ochronie tak jak inne gatunki chronione.*

Problematyka drzew i krzewów - rozdział 4 „Ochrona terenów zieleni i zadrzewień” rozpoczyna się od art. 78, który ustanawia ciążący na radzie gminy obowiązek zakładania i utrzymywania w należytym stanie terenów zieleni i zadrzewień.

- najogólniejsze zasady zakładania i ochrony terenów zieleni i zadrzewień (art. 78 i 81),
- kwestię zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów (art. 83, 83 a, b, c, d ,e),
- opłaty za usuwanie drzew i krzewów (art. 84–87),
- niszczenie drzew (art.87a, b)
- administracyjne kary pieniężne za usuwanie bez zezwolenia oraz niszczenie terenów zieleni, drzew i krzewów (art. 88 i 89),

- właściwość starosty i marszałka woj.(art. 90)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

- drzewa i krzewy w zieleni miejskiej
  - względy zdrowotne i estetyczne, (filtr powietrza, odstresowanie)
- w gospodarstwach rolnych,
  - względy krajobrazowe oraz produkcyjne również estetyczne
- przydrożne,
  - względy estetyczne, migracji organizmów, wychwytywanie zanieczyszczeń pochodzących z silników i tłumienie hałasu, przeciwoślśnieniowa, wyznacznik drogi
- w ogrodach przydomowych i działkowych
  - względy estetyczne i w pewnym stopniu produkcyjne, wypoczynkowe
- objęte ochroną specjalną, tj. drzewa i krzewy wchodzące w skład terenów specjalnie chronionych, będące pomnikami przyrody lub objęte ochroną gatunkową, gdzie motyw przyrodniczy wysuwa się zdecydowanie na plan pierwszy,
- drzewa i krzewy w uzdrowiskach, walory przyrodnicze, krajobrazowe, estetyczne i ważna rola odgrywa aspekt zdrowotny,
- drzewa i krzewy na nieruchomościach zabytkowych – względy krajobrazowe i estetyczne, historyczne.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wartość drzew nie ogranicza się tylko do ich roli przyrodniczej (realizacji funkcji życiowej organizmów).

mają one także wartość, jako zestaw wytworów oraz funkcji ekosystemu (krajobrazu), możliwość życia (np. funkcje oczyszczające)

podnoszą jego, jakość (np. walory estetyczne), które są niezbędne dla właściwego funkcjonowania społeczeństwa

nie można również pominąć faktu, że wywołując efekt estetyczny w architekturze krajobrazu - odgrywają istotną rolę w edukacji ekologicznej społeczeństwa

Funkcje zadrzewień

przyrodnicze:

- klimatogenna,
- ekologiczno-biocentotyczna,
- hydrologiczna,
- podtrzymująca różnorodność biologiczną, czyli zróżnicowanie życia na wszystkich poziomach jego organizacji;

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Spoleczne

- wychowawczo-dydaktyczna, wyrażająca się w korzystnym oddziaływaniu zieleni na psychikę człowieka,
- lecznicza, polegająca na kształtowaniu bioklimatów, przede wszystkim na terenach uzdrowiskowych,
- wypoczynkowa, umożliwiająca regenerację zdrowia psychicznego i fizycznego na urozmaiconych terenach zielonych,
- historyczna
- kulturotwórcza, przejawiająca się w ornamentach, strojach i pieśniach ludowych,
- estetyczna, polegająca na kształtowaniu estetyki krajobrazów miejskich, przemysłowych, osiedlowych, wsi i osad, pól uprawnych itd.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Cele ochrony przyrody :

- *utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;*
- *zachowanie różnorodności biologicznej*
- *ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach*
- *i wsiach oraz zadrzewień;*
- *kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję*
- *w dziedzinie ochrony przyrody.*

Pojęcie drzewa i krzewu.

Drzewo - wieloletnia roślina o zdrewniałym jednym pędzie głównym (pniu) albo zdrewniałych kilku pędach głównych i gałęziach tworzących koronę w jakimkolwiek okresie podczas rozwoju rośliny

Krzew - wieloletnia roślina rozgałęziająca się na wiele równorzędnych zdrewniałych pędów, nietworzącą pnia ani korony, niebędącą pnączem;

*–**tereny zieleni** - tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym;
(art. 5 pkt 21) ,*

*–**zadrzewienie** - pojedyncze drzewa, krzewy albo ich skupiska niebędące lasem w rozumieniu [ustawy](#) z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788 oraz z 2018 r. poz. 650 i 651) lub plantacją, **wraz z terenem**, na którym występują, i **pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu**;
(art.5 pkt27)*

Rola prawa w ochronie środowiska, a więc również drzew i krzewów, ma fundamentalne znaczenie.

Normy prawne (nie są jedynymi regulatorami życia społecznego)

normy moralne,

religijne czy obyczajowe.

Różnica:

normy prawne są sankcjonowane przez autorytet państwa, które może je ustanowić i wymusić ich przestrzeganie.

Odpowiedzialność karna - odpowiedzialność za przestępstwa lub wykroczenia.

Np.. za niszczenie lub uszkodzanie.

Odpowiedzialność cywilna - odpowiedzialność odszkodowawcza za szkody wyrządzone w mieniu, którym są również drzewa i krzewy.

Odpowiedzialność administracyjna - najczęściej stosowany środkiem odpowiedzialności prawnej w zakresie ochrony drzew i krzewów, a jej wyrazem są administracyjne kary pieniężne za usuwanie drzew i krzewów bez wymaganego zezwolenia oraz za niszczenie drzew i krzewów w normatywnie określonych sytuacjach.

Posiadacz nieruchomości jest zobowiązany do utrzymywania we właściwym stanie drzew i krzewów rosnących na nieruchomości będącej w jego posiadaniu

1) art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody zobowiązuje do dbałości o przyrodę (a drzewa i krzewy są także przyrodą) nie tylko organy administracji publicznej, lecz także osoby prawne oraz inne jednostki organizacyjne i osoby fizyczne,

art. 78. **Rada gminy** jest obowiązana zakładać i utrzymywać w **należyтым stanie** tereny zieleni i zadrzewienia.

2) (co jest jeszcze ważniejsze), jeżeli za zniszczenie terenów zieleni, zadrzewień, drzew lub krzewów spowodowane niewłaściwą pielęgnacją wymierza się administracyjną karę pieniężną (art. 88 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody, to oczywiste jest, że posiadacz nieruchomości, na której rosną drzewa i krzewy, ma obowiązek właściwego pielęgnowania tych drzew i krzewów.

Zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów

- 1) na wniosek posiadacza nieruchomości
- 2) na wniosek właściciela urządzeń przesyłowych

Usunięcie drzewa lub krzewu wymaga **zezwolenia właściwego organu**, którym według art. 83 ust. 1 oraz art. 90 ustawy o ochronie przyrody jest:

1) z reguły **wójt, burmistrz albo prezydent miasta**

wyjątkowo:

2) **wojewódzki konserwator zabytków**, jeżeli drzewo lub krzew rośnie na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, czy to na podstawie obowiązującej lub byłych ustaw o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

3) **starosta, (art.90)** z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu jeżeli drzewo lub krzew jest usuwane z nieruchomości stanowiącej własność gminy (niewpisanej do rejestru zabytków; gdyby było wpisane, organem właściwym do wydania zezwolenia byłby wojewódzki konserwator zabytków).

4) **marszałek województwa** jeżeli prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Decyzja o usunięciu drzew jest decyzją nieodwracalną w skutkach !!!

Zezwolenie na wycięcie drzew jest wyjątkiem od reguły **zachowania drzew**, które jako element przyrody podlegają prawnej ochronie.

Co więcej,
drzewa podlegają ochronie zarówno w kontekście indywidualnym (art. 2 ust. 1 pkt. 8 i 9 oraz ust. 2 pkt. 5 Ustawy o ochronie przyrody), jak i poprzez komponowanie innych elementów krajobrazu (art. 2 ust. 1 pkt. 7 oraz ust. 2 pkt. 5) tworząc w efekcie **wielowymiarowość ich ochrony**.

Przed podjęciem decyzji o wycince trzeba rozważyć zastosowanie wszystkich alternatywnych sposobów minimalizowania ryzyka.

Usunięcie drzewa jest **ostatecznością,**

a jeśli taka decyzja musi być podjęta ze względu na stwierdzone przez specjalistę ryzyko wyłamania lub upadku, które ono powoduje, niezbędne jest nakazanie nasadzeń zastępczych w skali odzwierciedlającej wartość przyrodniczą drzew usuwanych.

Inwestycja

poprzedzona licznymi analizami, co do samej zasadności inwestycji, tj. stopnia natężenia ruchu, perspektywy natężenia ruchu pieszego, możliwości rozwiązań alternatywnych, znaczeniem komunikacyjnym wraz z równie ważnym aspektem wartości przyrodniczych przydrożnych drzew.

Wartości przyrodnicze i krajobrazowe stoją na równi z potrzebą rozwoju infrastruktury. Potrzeba rozwoju jest tak samo ważna jak potrzeba zachowania tego, co najcenniejsze i unikatowe , a w obszarach specjalnej ochrony np.. chronionego krajobrazu w szczególności wskazują na zachowanie elementów estetycznych,

jakimi są drzewa

Bielskiy Consulting EMSA zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej,

z wyłączeniem **obcych gatunków topoli**, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Organ właściwy do wydania zezwolenia, niezwłocznie przekazuje do uzgodnienia **projekt zezwolenia** wraz z **aktami sprawy**, w tym **dokumentację fotograficzną** drzewa lub krzewu.

Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody wydaje się po uzgodnieniu odpowiednio

z dyrektorem parku narodowego
albo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Usuwanie drzew będących zagrożeniem dla życia i mienia ludzi, po silnych wiatrach czy ekstremalnych zjawiskach meteorologicznych (burze, intensywne opady śniegu).

- Załatwienie sprawy nawet ustnie (KPA)
- oględziny – konieczne
- uzgodnienie RDOŚ (pas drogowy) w trybie pilnym (fotografie)
- decyzja z natychmiastowym rygorem wykonalności (zarówno ustna jak pisemna)
- **sytuacja wyższej konieczności - nie wymierza się kary administracyjnej**
- **obowiązek uzyskania zezwolenia dotyczy również usuwania drzew martwych czy nawet złamanych i powalonych**
- Za usunięcie drzew **zagrożających bezpieczeństwu nie pobiera się opłaty**. Jednak w przypadku ich usunięcia bez zezwolenia nalicza się karę administracyjną

Wniosek o wydanie zezwolenia

Stosownie do art. 83 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody
wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać:

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza i właściciela nieruchomości lub właściciela urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2, tj. urządzeń przesyłowych w rozumieniu art. 49 § 1 k.c.,
- 2) oświadczenie o posiadanym tytule prawnym władania nieruchomością albo oświadczenie o posiadanym prawie własności urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego;(rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań).
- 3) zgodę właściciela nieruchomości, jeżeli jest wymagana, lub oświadczenie o udostępnieniu informacji, o której mowa w art. 83 ust. 4; (rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań).
- 4) nazwę gatunku drzewa lub krzewu;
- 5) obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, a w przypadku, gdy na tej wysokości drzewo:
  - a) posiada kilka pni - obwód każdego z tych pni,
  - b) nie posiada pnia - obwód pnia bezpośrednio poniżej korony drzewa;
- 6) wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew;
- 7) miejsce, przyczynę, termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu, oraz wskazanie czy usunięcie wynika z celu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej;

8) rysunek, mapę albo wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane projekt zagospodarowania działki lub terenu w przypadku realizacji inwestycji, dla której jest on wymagany zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane - określające usytuowanie drzewa lub krzewu w odniesieniu do granic nieruchomości i obiektów budowlanych istniejących lub projektowanych na tej nieruchomości;

9) projekt planu:

a) nasadzeń zastępczych, rozumianych jako posadzenie drzew lub krzewów, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów, stanowiących kompensację przyrodniczą za usuwane drzewa i krzewy w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska lub

b) przesadzenia drzewa lub krzewu

- jeżeli są planowane, wykonany w formie rysunku, mapy lub projektu zagospodarowania działki lub terenu, oraz informację o liczbie, gatunku lub odmianie drzew lub krzewów oraz miejscu i planowanym terminie ich

wykonania;

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

EMAS
Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.12-007-08

Warianty decyzji

Stosownie do art. 83 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody **decyzja** zapadająca po rozpoznaniu wniosku o usunięcie drzewa lub krzewu może mieć postać:

1) **odmowy** udzielenia zezwolenia,

2) udzielenia **zezwoleń**:

a) **prostego**,

b) **uwarunkowanego**:

b1) **przesadzeniem** drzew lub krzewów w miejsce wskazane przez wydającego zezwolenie

b2) **zastąpieniem** innymi drzewami lub krzewami w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Organ **musi odmówić** zezwolenia na wycięcie drzewa, gdy jego wycięcie stanowiłoby naruszenie prawa, np.:

- niszczyło siedlisko lub stanowisko gatunków chronionych, a nie uzyskano zezwolenia na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej
- naruszało zakazy obowiązujące w stosunku do formy ochrony przyrody (np. gdyby wycięty miał być pomnik przyrody)
- znacząco negatywnie oddziaływało na obszar Natura 2000
- w przypadku drzew przydrożnych innych niż topole regionalny dyrektor ochrony środowiska odmówił uzgodnienia wycięcia

W pozostałych przypadkach wyrażenie lub odmowę zgody na wycięcie drzew pozostawiono **uznaniu administracyjnemu**

Odmowa RDOŚ

krakow.rdos.gov.pl

- Brak argumentów przemawiających za zagrożeniem
- Nadinterpretacja pojęcia zagrożenie

Np. drzewa, żyjące w środowisku naturalnym, samoczynnie odrzucają niepotrzebne gałęzie, a w starszym wieku, gdy drzewo przestaje rosnąć na wysokość, zaczyna aktywnie redukować wielkość korony, co zapewnia optymalną egzystencję przy osłabianych reakcjach fizjologicznych i mniejszej wytrzymałości mechanicznej.

- Brak rozważenia alternatywnych rozwiązań
- Brak dowodów (fotografie, oględziny)
- Brak monitoringu
- Brak podejmowania działań prewencyjnych (c. sanitarne, wiązania techniczne)
- zasada przezorności (pachnica)

- Usytuowanie drzewa (pojedyncze, liniowe, grupa, OCHK, jego estetyczne i przyrodnicze walory)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

znaczenie

Oględziny przed wydaniem zezwolenia (83c)

Organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych, art. 83c ust.1

W przypadku stwierdzenia, że usunięcie drzewa lub krzewu spowoduje naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych, postępowanie **zawiesza się** do czasu przedłożenia **zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do tych gatunków**, art. 83c ust 2.

Oględziny powinny być dokonane zgodnie z art. 7 KPA

- uwzględniać „wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego”, (pojęcie zadrzewienia)
- w okresie, w którym możliwe jest zauważenie i rozpoznanie występujących gatunków chronionych

Przez **gatunki chronione** w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć objęte ochroną:

- 1) gatunki **roślin** wyszczególnione w rozporządzeniu MŚ sprawie ochrony gatunkowej roślin
- 2) **zwierząt** wyszczególnione w rozporządzeniu MŚ w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt
- 3) gatunki **grzybów** wyszczególnione w rozporządzeniu MŚ w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną

Gdyby usunięcie drzewa lub krzewu miało doprowadzić do zniszczenia gatunku chronionego lub zniszczenia warunków jego bytowania, to takie zezwolenie **nie może być wydane**, chyba że uprzednio uzyskano by zezwolenie:

- GDOŚ udzielone na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody w odniesieniu do gatunków objętych ochroną ścisłą,
- RDOŚ udzielone na podstawie art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody w odniesieniu do gatunków objętych ochroną częściową.

Organ do którego wpłynął wniosek o udzielenie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, stwierdzi, że usunięcie spowodowałoby zniszczenie gatunku chronionego lub warunków jego bytowania,

- informuje wnioskodawcę o konieczności uzyskania zezwolenia
- zawiesza postępowanie o zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu i oczekuje na decyzję GDOŚ lub RDOŚ, występując o nią samemu lub zobowiązując do tego wnioskodawcę.

Jeżeli decyzja derogacyjna jest 1) negatywna, organ wydaje decyzję o **odmowie zezwolenia** na usunięcie drzewa lub krzewu.

2) decyzja pozytywna (tzn. jeżeli GDOŚ lub RDOŚ zezwolił na zniszczenie gatunku chronionego lub warunków jego bytowania)

- organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu

może takie zezwolenie wydać

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Stwierdzenie gatunku chronionego w trakcie realizacji prac

- Wstrzymanie prac
- Zabezpieczenie gatunku chronionego
- Kontrola dokumentacji (decyzja derogacyjna)
-
- Kontrola realizacji warunków decyzji zezwalającej
- Wszczęcie postępowania szkodowego, karnego

Naruszenie przepisów o ochronie gatunkowej stanowi ścigane prawem wykroczenie.

- Zgodnie z art. 127 ustawy o ochronie przyrody, kto umyślnie narusza zakazy obowiązujące w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową — podlega karze aresztu albo grzywny.
- Art. 181 Kodeksu karnego stanowi: kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową, powodując istotną szkodę, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.
- Jeżeli sprawca czynu działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Mieszkańcy zadrzewień

OWADY

bezkręgowce (w szczególności owady ksylobiontyczne w próchnowiskach drzew

pachnica dębowa **Osmoderma eremita**,
kwietnica okazała *Protaetia aeruginosa*;
wepa marmurkowana *P. marmorata*;
ciotek matowy *Dorcus parallelipipedus* ,
tęgosz rdzawy *Elater ferrugineus*,
kozioróg dębosz **Cerambyx cerdo**

inwentaryzacja konieczna zwykle latem, **od kwietnia do końca sierpnia**,

Ptaki

miejsca ich gniazdowania, ale również żerowania, inwentaryzację pod kątem występowania gatunków ptaków najlepiej przeprowadzać od **połowy kwietnia do końca czerwca**, ale także w okresie tzw. lęgowym

zadrzewienia śródpolne: ok 45 gatunków

zięba, trznadel, ortolan, cierniówka, szczygieł, potrzuszcz, mazurek, pliszka żółta, dzwonec, pokląskwa, szpak, grzywacz, makolągwa, bogatka, modraszka, pliszka siwa, zaganiacz, łożówka, wróbel, gąsiorek, muchołówka szara, śpiewak, dziedziatka, pójdzka, wrona, gajówka, pełzacz ogrodowy, sikora uboga, uszatka, wilga, kos, sroka, kulczyk, piegża, pleszka, świergotek drzewny, sójka, srokosz, turkawka, dudek, sierpówka, potrzos, słowik rdzawy

PTAKI

W rejonach o bardziej mozaikowym krajobrazie rolniczym, tradycyjnym rolnictwie i licznych alejach starych drzew (najczęściej dębów) oraz szpalerach wzdłuż cieków

sowy (puszczyk, pójdzka), myszołów, dzięcioły (duży, średni, dzięciołek, czarny, zielony i zielonosiwy), kwiczoł, kapturka, pierwiosnka, kowalik, remiz oraz kraska występująca już tylko we wschodniej Polsce.

W sumie z alejami np. związanych jest ok. 60 gatunków ptaków, w tym gatunki wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Ssaki

W tym popielicowate (zarośla i krzewy) i nietoperze, (aleje, drzewa dziuplaste) wiewiórki...

grupa zwierząt bardzo często pomijana podczas inwentaryzacji ciągów alejowych; konieczna inwentaryzacja przez cały rok, ze szczególnym

uwzględnieniem miesięcy zimowych **listopad–styczeń**
oraz letnich **maj–lipiec**

Grzyby

inwentaryzacja konieczna **jesienią** ze względu na termin pojawiania się owocników.

Ozorek dębowy, wachlarzowiec olbrzymi, żagwica listkowata, lakownica żółtawa

mchy i porosty

często występują na drzewach,

stwierdzenie bądź wykluczenie występowania możliwe jest w zasadzie przez **cały rok**, o ile pnie drzew nie są obsypane śniegiem w stopniu uniemożliwiającym identyfikację

Decyzja zezwalająca :

Zagrożenie (pojęcie względne) rzeczywiste a nie hipotetyczne

po wyczerpaniu technicznych sposobów zapewnienia bezpieczeństwa,
ustawienie odpowiednich , znaków, lustra, bariery, odbłaski)

Podjęcie działań minimalizujących zagrożenie ze strony drzewa,
(wiązania techniczne, ciecie posuszu, zabiegi naprawiające statykę
drzewa), monitoring

Jedno 25-30-letnie drzewo ma olbrzymie znacznie szczególnie dla miejskiego ekosystemu, żeby te same funkcje miały przejąć młode drzewa, trzeba by ich zasadzić **2700**.

Nie można go zastąpić jeden do jednego.

Funkcji POZAPRZYRODNICZYCH które spełnia takie wieloletnie drzewo, jest wiele: począwszy od ochładzania powietrza w mieście w czasie lata, przez zatrzymywanie pyłów, po zmniejszanie poziomu dwutlenku węgla.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu określa:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) miejsce usunięcia drzewa lub krzewu;
- 3) nazwę gatunku drzewa lub krzewu;
- 4) obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, a w przypadku gdy na tej wysokości drzewo:
  - a) posiada kilka pni - obwód każdego z tych pni,
  - b) nie posiada pnia - obwód pnia bezpośrednio poniżej korony drzewa;
- 5) wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew;
- 6) wysokość opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu;
- 7) termin usunięcia drzewa lub krzewu.

Wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu może być uzależnione od określonych przez organ nasadzeń zastępczych lub przesadzenia tego drzewa lub krzewu.

Organ, wydając zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych, bierze pod uwagę w szczególności dostępność miejsc do nasadzeń zastępczych oraz następujące cechy usuwanego drzewa lub krzewu:

- 1) wartość przyrodniczą, w **tym rozmiar drzewa** lub powierzchnię krzewów oraz funkcje, jakie pełnią w ekosystemie;
- 2) wartość kulturową;
- 3) walory krajobrazowe;
- 4) lokalizację.

Organ, wydając zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu uzależnione od przesadzenia tego drzewa lub krzewu, bierze pod uwagę w szczególności **dostępność miejsc do przesadzenia** oraz następujące cechy przesadzanego drzewa lub krzewu:

- 1) rozmiar, w tym objętość bryły korzeniowej i wysokość;
- 2) kształt systemu korzeniowego;
- 3) kondycję;
- 4) długość okresu przygotowania go do przesadzenia.

Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów nie uzyskuje się dla:

- 1) krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²;
- 2) krzewów na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcje ozdobne, urządzone pod względem rozmieszczenia i doboru gatunków posadzonych roślin, z wyłączeniem krzewów w pasie drogowym drogi publicznej, oraz na terenach zieleni;
- 3) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
  - a) 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
  - b) 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
  - c) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew;

3a) drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej;

3b) drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;

4) drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach w rozumieniu ustawy o lasach;

W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3a, właściciel nieruchomości jest **obowiązany dokonać zgłoszenia do organu**, o którym mowa w art. 83a ust. 1, zamiaru usunięcia drzewa, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza:

- 1) 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
- 2) 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
- 3) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Odpowiedni Organ, może przed upływem terminu **14 dni po oględzinach** wydać **zaświadczenie** o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu

Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu oraz uprawnia do usunięcia drzewa.

Jeśli mija 6 miesięcy od oględzin i drzewa nie usunięto - **ponowne zgłoszenie**

- 5) drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących lub na **terenach zieleni**;
- 6) drzew lub krzewów usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych;
- 7) drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wału przeciwpowodziowego i terenu w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
- 8) drzew lub krzewów, które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
- 9) drzew lub krzewów stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;

10) drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych;

11) drzew lub krzewów usuwanych z obszaru parku narodowego lub rezerwatu przyrody nieobjętego ochroną krajobrazową;

12) drzew lub krzewów usuwanych w ramach zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych parku narodowego lub rezerwatu przyrody, planu ochrony parku krajobrazowego, albo planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000;

13) prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia;

14) drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez:

- a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu,
- b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot;

15) drzew lub krzewów należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f. (ajlant gruczołkowaty)

Podmioty prowadzące akcję

30 dni od dnia usunięcia drzewa lub krzewu, przekazują do organu właściwego do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, informację o terminie, miejscu i przyczynie ich usunięcia oraz liczbie drzew lub powierzchni usuniętych krzewów, a także dokumentację fotograficzną przedstawiającą usunięte drzewo lub krzew.

Z oględzin, sporządza się protokół.

- termin, miejsce i przyczyna usunięcia drzewa lub krzewu oraz liczba drzew lub powierzchnia usuniętych krzewów oraz się dokumentacja fotograficzna przedstawiająca usunięte drzewo lub krzew.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

W przypadku uzależnienia wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od wykonania nasadzeń zastępczych, zezwolenie to określa dodatkowo:

- 1) miejsce nasadzeń;
- 2) liczbę drzew lub wielkość powierzchni krzewów;
- 3) minimalny obwód pni drzew na wysokości 100 cm lub minimalny wiek krzewów;
- 4) gatunek lub odmianę drzew lub krzewów;
- 5) termin wykonania nasadzeń;
- 6) termin złożenia informacji o wykonaniu nasadzeń.

W przypadku uzależnienia wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od przesadzenia tego drzewa lub krzewu, zezwolenie to określa dodatkowo:

- 1) miejsce, na które zostanie przesadzone drzewo lub krzew;
- 2) termin przesadzenia drzewa lub krzewu;
- 3) termin złożenia informacji o przesadzeniu drzewa lub krzewu.

W przypadku uzależnienia wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od nasadzenia rekompensacyjnego lub przesadzenia tego drzewa lub krzewu, zezwolenie to może określać dodatkowo warunki techniczne sadzenia lub przesadzenia drzewa lub krzewu.

Jeżeli przyczyną usunięcia drzewa lub krzewu jest realizacja inwestycji wymagającej uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu może zostać wykonane pod warunkiem uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, które kolidują z drzewami lub krzewami, będącymi przedmiotem zezwolenia.

Przepisu nie stosuje się do inwestycji **liniowych celu publicznego**.

Prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

- 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

Wymagana dokumentacja, w tym dokumentacji fotograficzna, wskazująca na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu, przechowywana przez okres 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg.

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi uszkodzenie drzewa.

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi zniszczenie drzewa.

Przepisu nie stosuje się do drzew, o których mowa w art. 83f ust. 1.

(tych dla których nie wymagane jest zezwolenie)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zabiegi w koronie

Jesień wyniosły wiosną

Jesień wyniosły latem

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz.U.2017.1330 z dnia 2017.07.06),

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Art. 88. Kary pieniężne za uszkodzenie, zniszczenie drzewa lub krzewu oraz za usunięcie drzewa lub krzewu bez zezwolenia

1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za:

- 1) usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia;
- 2) usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości;
- 3) zniszczenie drzewa lub krzewu;
- 4) uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa; (*kara- opłata za usun. drzewa x 0,6*)
- 5) usunięcie drzewa pomimo sprzeciwu organu, o którym mowa w art. 83f ust. 8, i bez zezwolenia, o którym mowa w art. 83f ust. 16 (organ wniósł sprzeciw)
- 6) usunięcie drzewa bez dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 83f ust. 4, lub przed upływem terminu, o którym mowa w art. 83f ust. 8.(14 dni od oględzin) (*kara w postaci dwukrotnej opłaty za usunięcie drzewa dot. również pkt 1,2,3))*)

- ustalenie obwodu lub gatunku usuniętego lub zniszczonego drzewa jest niemożliwe - informacje zebrane w toku postępowania administracyjnego, powiększając ją o 50%.
- ustalenie obwodu usuniętego lub zniszczonego drzewa jest niemożliwe - najmniejsza średnica pnia i pomniejszona o wyliczony obwód o 10%.
- powierzchnia usuniętych lub zniszczonych krzewów jest niemożliwa, - informacje zebrane w toku postępowania administracyjnego.
- usunięcie drzewa lub krzewu obumarłego albo nierokującego szansy na przeżycie, złomu lub wywrotu - wysokość administracyjnej kary pieniężnej obniża się o 50%.
- W przypadku usunięcia albo zniszczenia drzewa lub krzewu, albo uszkodzenia drzewa w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności, nie wymierza się administracyjnej kary pieniężnej.

Kara, o której mowa w ust. 1, jest nakładana na posiadacza nieruchomości, albo właściciela urządzeń, o których mowa w [art. 49 § 1](#) Kodeksu cywilnego, albo na inny podmiot, jeżeli działał bez zgody posiadacza nieruchomości.

Termin płatności kar odracza się na okres 5 lat, jeżeli stopień zniszczenia drzewa lub krzewu nie wyklucza zachowania jego żywotności.

W przypadku, uszkodzenie , zniszczenia k. drzewa, odroczenie terminu płatności kar wymierzonych za zniszczenie korony drzewa dotyczy 70% wysokości kary.

Kara jest umarzana po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o odroczeniu terminu płatności kary stała się ostateczna, i po stwierdzeniu zachowania żywotności drzewa lub krzewu, lub braku żywotności drzewa lub krzewu z przyczyn niezależnych od podmiotu ukaranego.

W przypadku stwierdzenia, że drzewo lub krzew obumarły przed upływem 5 lat od dnia, w którym decyzja o odroczeniu terminu płatności kary stała się ostateczna, karę uiszcza się niezwłocznie, chyba że drzewo lub krzew nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od podmiotu ukaranego.

Na drogach publicznych oraz ulicach i placach środki chemiczne powinny być stosowane w sposób najmniej szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Obszary specjalne

- **Park Narodowy, Rezerwat przyrody**
- **Park krajobrazowy**
- **Obszar Chronionego Krajobrazu**
- **Obszar Natura 2000**
- **Użytki ekologiczne**
- **Zespoły przyrodniczo krajobrazowe**
- **Pomnik przyrody**

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Park Narodowy , Rezerwat przyrody

Drzewa i krzewy rosnące na obszarach specjalnych zezwolenia właściwego organu (tj. co do zasady: wójta, burmistrza lub prezydenta miasta),

stosownie do art. 83 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody wydanie zezwolenia jest uwarunkowane zgodą:

- dyrektora parku narodowego, jeśli chodzi o park narodowy,
- RDOŚ, jeśli chodzi o rezerwat przyrody.

Zezwolenie na odstępstwa od zakazów:

- **Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska**
- **Regionalny Dyrektor Ochrony Przyrody**

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

- **Park krajobrazowy**

zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. (Nie dotyczy inwestycji celu publicznego)

Wyjątki : dopuszczenie działań, jeżeli wynikają z potrzeby:

- ochrony przeciwpowodziowej,
- zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego,
- budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Obszary Natura 2000

- działania, które nie zagrażają zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt ani nie wpływają w sposób znacząco negatywny na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (wtedy taka działalność nie podlega ograniczeniom),
- działania, które mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 (w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, także w wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony ów obszar)

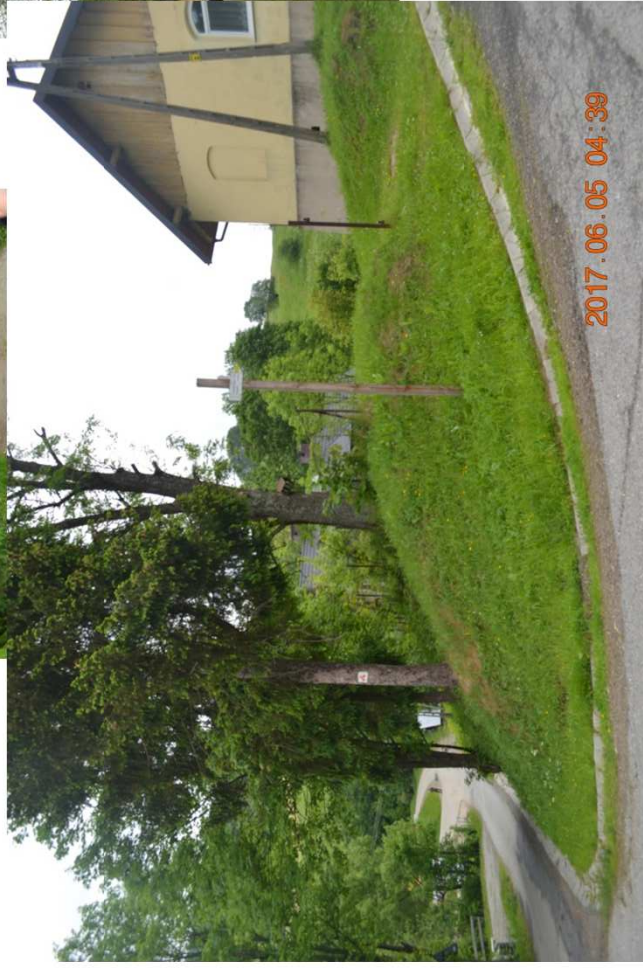
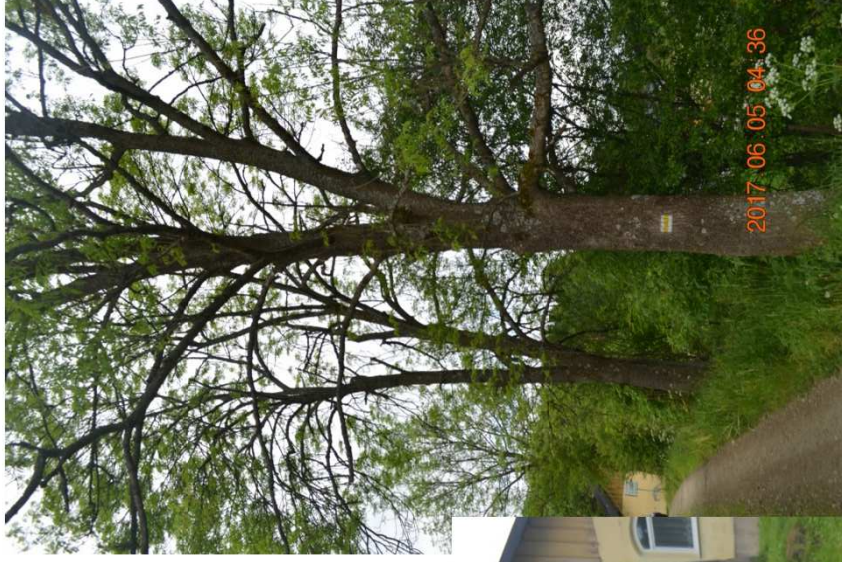
takie działania są generalnie zabronione przez art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Organ administracji (np. wójt), który wydaje decyzję wymaganą przed rozpoczęciem realizacji danego **przedsięwzięcia**, przed jej wydaniem ma obowiązek rozważyć, czy przedsięwzięcie to może potencjalnie **znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000**.

wniosek o usunięcie drzew lub krzewów może zainicjować procedurę oceny oddziaływania tego usunięcia na obszar Natura 2000, jeżeli istnieje możliwość oddziaływania tego usunięcia na cele ochrony danego obszaru Natura 2000.

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

wykonanie prac ziemnych oraz usuwanie drzew w siedlisku

Natura 2000 Ostoja Popradzka

Przepisy karne i naruszone zakazy:

- **art. 127 pkt 1 lit. e ustawy o ochronie przyrody – naruszenie zakazów obowiązujących względem obszarów Natura 2000**

Złamanie zakazów w praktyce – zbieg form ochrony przyrody

Przepisy karne i naruszone zakazy:

- **art. 127 pkt 1 lit. c ustawy o ochronie przyrody - naruszenie zakazu obowiązującego w Popradzkim Parku**

Krajobrazowym

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pomnik przyrody

Projekt Uchwały Rady Gminy

Uzgodnienie RDOŚ

Podjęcie Uchwały

Zezwolenie Organu

zakazy nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego
po uzgodnieniu z radą gminy

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾ z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody Dz. U. 2017. poz. 2300

Minimalny obwód pnia drzewa mierzony w centymetrach na wysokości 130 cm)

- 1 . bez koralowy, cis pospolity, jałowiec pospolity, kruszyna pospolita, rokitnik zwyczajny, szakłak pospolity, trzmielina - **50 cm**
2. bez czarny, cyprysik, czeremcha zwyczajna, czereśnia, głóg, jabłoń, jarząb pospolity, jarząb szwedzki, leszczyna pospolita, żywotnik zachodni - **100 cm**
3. grusza, klon polny, magnolia drzewiasta, miłorząd, sosna Banksa, sosna limba, wierzba iwa, żywotnik olbrzymi **150 cm**
- 4 . brzoza brodawkowata, brzoza omszona, choina, grab zwyczajny, olsza szara, orzech, sosna wejmutka, topola osika, tulipanowiec, wiąz górski, wiąz polny, wiąz szypułkowy, wierzba pięciopęcikowa **200 cm**
- 5 . daglezja, iglicznia, jesion wyniosły, jodła pospolita, kasztanowiec zw., klon jawor, klon zwyczajny, leszczyna turecka, modrzew, olsza czarna, perełkowiec, sosna czarna, sosna zwyczajna, świerk pospolity **250 cm**
- 6 . buk zwyczajny, dąb bezszypułkowy, dąb szypułkowy, lipa, platan, topola biała, wierzba biała, wierzba krucha **300 cm**
- 7 . inne gatunki topoli niż wymienione w lp. 4 i 6 - **350 cm**

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

EMAS
Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.12-007-08

Art. 187 Kodeksu karnego stanowi: kto niszczy, poważnie uszkadza lub istotnie zmniejsza wartość przyrodniczą prawnie chronionego terenu lub obiektu (np. obszaru Natura 2000, pomnika przyrody, obszaru chronionego krajobrazu), powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Podsumowując:

ochrona prawna drzew i krzewów rosnących poza lasami jest jednym z istotnych kierunków ochrony przyrody, a tym samym ochrony środowiska, którego regulacja prawna nie ogranicza się do przepisów ustawy o ochronie przyrody i Prawa ochrony środowiska, lecz wymaga analizy w świetle wielu innych ustaw (np. Prawo wodne, ustawa o ochronie zabytków, ustawa uzdrowiskowa itd,..) oraz instrumentów prawa nie tylko administracyjnego, lecz także cywilnego i karnego.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Instytucje do kontaktów sprawie konsultacji przyrodniczych

- Parki narodowe i krajobrazowe, Nadleśnictwa
- RDOŚ, GDOŚ inne Organy Ochrony Przyrody
- Fundacja Ekorozwoju (aleje.org.pl)
- Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków OTOP, (otop.org.pl)
- Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody ProNatura Wrocław chiropterolodzy
- Polskie Towarzystwo Entomologiczne
- Polski Klub Ekologiczny
- Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych w Krakowie
- Towarzystwo Przyrodnicze Bocian
- Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra
- Dzika Klinika, Akademia Rolnicza, UJ

DZIEKUJE

W prezentacji wykorzystano materiały Fundacji Ekorozwoju aleje.org.pl :

Aleje skarbnice przyrody, praktyczny podręcznik ochrony alej i ich mieszkańców-
dr inż. Piotr Tyszko Chmielowiec, Drzewa w krajobrazie ,

Adam Habuda Wojciech Radecki Ochrona prawna drzew i krzewów poza lasami
Wrocław 2015.

Ustawa o ochronie przyrody z 2018 r.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

